

Crna Gora

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine

Direktorat Glavnog državnog arhitekta

KONKURSNi ZADATAK

MEĐUNARODNI KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE CENTRALNE UNIVERZITETSKJE BIBLIOTEKE U PODGORICI

@PROMOCIJA.ARHITEKTURE.CG

ripa

SADRŽAJ

1. UVOD

- 1.1. Predmet konkursa**
- 1.2. Cilj konkursa**
- 1.3. Zakonski osnov**

2. LOKACIJA

3. USLOVI ZA PROJEKTOVANJE

- 3.1. Urbanistički parametri**
- 3.2. Preporuke za pejzažno oblikovanje i partnersko uređenje**
- 3.3. Preporuke za saobraćajno rješenje**
- 3.4. Konstruktivni sistem**
- 3.5. Materijalizacija**
- 3.6. Arhitektonski aspekti energetske efikasnosti**

4. FUNKCIONALNI ASPEKTI

5. KONKURSNI MATERIJAL

- 5.1. Tekstualni dio**
- 5.2. Grafički dio**

6. PREPORUKE I PROPISI

1. UVOD

Zgrada Centralne univerzitetske biblioteke treba da bude najreprezentativniji objekat univerzitetskog kampusa, prostorni i simbolički centar akademskog života, jezgro okupljanja svih studenata, profesora i istraživača - srce kampusa.

Centralna univerzitetska biblioteka, kao biblioteka opštenaučnog karaktera i otvorenog tipa, je osnovana 1978. godine u cilju podrške nastavno-obrazovnim i naučno-istraživačkim procesima na Univerzitetu i u zemlji, i ona bi danas trebala biti akademski i nacionalni, funkcionalni i simbolički nukleus visokoškolskog obrazovanja, stvaralaštva i inovacija, prostor diseminacije i promocije analogne i digitalne bibliotečke građe za sve naučne oblasti i umjetnost.

Izgradnja doma Centralne univerzitetske biblioteke predstavlja nužan preduslov za kreiranje profesionalnih i jedinstvenih bibliotečkih servisa, usluga i programa koje će korisnicima, stručnoj, naučnoj i univerzitetskoj zajednici u cjelosti omogućiti da obogaćuju i razvijaju individualne i udružene stvaralačke i kreativne potencijale u koordinatama najnaprednijih svjetskih akademskih i kulturnih sistema. Njena nova zgrada mora artikulirati vrijednosti znanja, slobode misli, interdisciplinarnosti i inovacija, ne samo kroz funkcionalnu organizaciju, već i kroz arhitektonski izraz.

Biblioteka mora postati mjesto okupljanja, svakodnevne akademske i društvene interakcije, otvoreni prostor znanja, susreta, razmjene ideja i kulturnih programa. Pozicionirana unutar kampusa Univerziteta Crne Gore, ona ima potencijal

da prostorno i identitetski objedini različite fakultetske jedinice i poveže ih u funkcionalnu i simboličku cjelinu.

Namjera ovog projekta jeste da se upravo kroz izgradnju nove zgrade Centralne univerzitetske biblioteke postavi novi standard za prostorni identitet Univerziteta - da objekat ne bude samo infrastruktura, već vizuelni i sadržajni znak posvećenosti znanju, kulturi i napretku. Projekti i arhitektonska rješenja koja se budu razvijala moraju biti smjela, inovativna i odgovorna, u skladu s međunarodnim normama i potrebama savremenog društva.

Poseban segment zgrade treba da bude posvećen čuvanju i korišćenju muzičke građe - muzikalija i fonoteke, čime se otvara prostor za naučno-istraživački rad u oblasti muzike i očuvanje muzičkog nasljeđa Crne Gore. Danas ne postoji sistematizovana institucionalna cjelina koja ovu vrstu građe tretira na akademskom nivou - Centralna univerzitetska biblioteka treba da to postane.

U tom smislu, neophodno je planirati i auditorijum, tehnički opremljen za izvođenje različitih muzičkih žanrova, javne programe i profesionalna snimanja, čime će se dodatno proširiti edukativni i kulturni značaj ove ustanove, ne samo za Univerzitet, već i za širu zajednicu.

Slika 01: Konkursna lokacija

1.1. Predmet konkursa

Predmet konkursa je izrada idejnog arhitektonskog rješenja Centralne univerzitetske biblioteke, na lokaciji koja se nalazi u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Univerzitetski centar“ („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 41/09), Glavni grad Podgorica.

1.2. Cilj konkursa

Cilj konkursa je dobijanje funkcionalnog i prepoznatljivog idejnog arhitektonskog rješenja za Centralnu univerzitetsku biblioteku, koje će, prije svega, ispuniti sve propisane uslove i ostvariti maksimalnu usklađenost sa zahtjevima definisanim Konkursnim zadatkom. Novi objekat treba da odgovara savremenim standardima i normativima, uz poseban akcenat na integraciji svih programskih sadržaja i stvaranju multifunkcionalnog prostora koji podstiče učenje, istraživanje i interakciju.

Očekuje se da konkursni radovi, uzimajući u obzir ambijentalne vrijednosti lokacije i širi kontekst univerzitetskog kampusa, ponude rješenja koja će se istaknuti jedinstvenim arhitektonskim izražajem i inovativnim prostornim konceptima. Poseban značaj pridaje se razvoju fleksibilnih i prilagodljivih prostora, koji će zadovoljiti potrebe različitih korisnika, od studenata i profesora do istraživača i šire javnosti. Biblioteka mora biti projektovana kao dinamičan centar znanja, kulture i inovacija, sa savremenom infrastrukturom i tehničkom opremom.

Konkursnim rješenjem treba obezbijediti racionalnu organizaciju svih funkcionalnih cjelina, uz jasnu i logičnu povezanost različitih sadržaja. Prostorije i oprema moraju biti dimenzionisani u skladu s važećim normativima, dok arhitektonski koncept treba da reflektuje savremenost kroz spoj funkcionalnosti, estetike i održivosti.

Poseban akcenat stavlja se na doživljaj i estetiku objekta, koji treba harmonično da se uklopi u zatečeno okruženje kampusa. Proporcije, materijali i oblikovni izrazi moraju doprinijeti prepoznatljivosti objekta, dok funkcionalnost i prilagodljivost garantuju dugoročnu vrijednost i značaj biblioteke kao ključnog intelektualnog i kulturnog centra univerziteta.

1.3. Zakonski osnov

Pravni osnov za raspisivanje Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje Centralne univerzitetske biblioteke u Podgorici, sadržan je u članu 15 *Zakona izgradnji objekata* („Službeni list CG“, br. 19/25). Članom 15 ovog Zakona, propisano je da se za javne objekte za potrebe državnih organa i lokalne samouprave koji su u državnoj svojini raspisuje javni konkurs, u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima.

S tim u vezi, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore i članovima žirija, pripremilo konkursnu dokumentaciju za potrebe raspisivanja međunarodnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje Centralne univerzitetske biblioteke u Podgorici.

2. LOKACIJA

Predmetna lokacija je urbanistička parcela broj 13, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Univerzitetski centar“ („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 41/09), Glavni grad Podgorica.

Lokacija predviđena za izradu idejnog arhitektonskog rješenja nalazi se u okviru kampusa Univerziteta Crne Gore, u neposrednoj blizini ključnih obrazovno-naučnih institucija – objekta Naučno-tehnološkog parka, Arhitektonskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Biotehničkog fakulteta i objekta Rektorata. Kampus Univerziteta, kao značajan prostorni i funkcionalni entitet, obuhvata i zgradu Tehničkih fakulteta, koja se ističe svojom arhitektonskom vrijednošću i istorijskim značajem, nagrađena prestižnom Borbinom nagradom za arhitekturu 1977. godine, što je potvrda doprinosa kulturnom nasljeđu i arhitektonskoj izvrsnosti. Univerzitetski park, smješten u središtu kampusa, doprinosi kvalitetu prostora pružajući zelenu oazu koja povezuje različite institucije u harmoničnu cjelinu.

Lokacija je orijentisana prema urbanističkom bloku 5, koji je poznat kao primjer promišljenog planiranja koje integriše stambene, poslovne i društvene sadržaje uz naglasak na kvalitet javnih prostora i prostornu hijerarhiju. Blok 5, kao kontaktna zona konkursne lokacije i kampusa, zajedno sa prirodnim ambijentom Tološke šume, upućuju na skladni odnos između izgrađene i prirodne sredine i predstavljaju inspirativan primjer urbanističke prakse koja povezuje humanost prostora i odgovorno planiranje, pružajući kvalitetnu osnovu za dalji razvoj ove prostorne cjeline.

Slika 02: Ortofoto snimak lokacije

Klimatski uslovi

Podgorica se odlikuje izraženim mediteransko-kontinentalnim klimatskim uslovima, sa dugim, vrućim i suvim ljetima, te kratkim, blagim i kišnim zimama. Prosječna godišnja temperatura iznosi oko 16,4 °C. Tok ljetnje maksimalne vrijednosti često prelaze 40

°C, što zahtijeva poseban akcenat na zaštitu od prekomjerne insolacije, kao i na efikasno prirodno provjetravanje objekata. Grad spada među najsunčanije u regionu, sa više od 2.500 sunčanih sati godišnje, ali istovremeno bilježi i jednu od najvećih količina padavina tokom zimskih mjeseci, o čemu treba voditi računa prilikom projektovanja krovova, sistema odvodnjavanja i adekvatne zaštite od vlage. Ovi klimatski faktori direktno utiču na oblikovanje arhitektonskih i tehničkih rješenja, posebno u domenu energetske efikasnosti, održivosti materijala i dugoročne funkcionalnosti objekta u kontekstu lokalnog mikroklimatskog okruženja.

3. USLOVI ZA PROJEKTOVANJE

3.1. Urbanistički parametri

- **Površina lokacije** (UP13) iznosi 3.598,66 m²;
- **Građevinska linija** je definisana na geodetskoj podlozi i na izvodu iz planskog dokumenta - grafički prilog broj 8 „Regulacija i nivelacija“ koordinatama tačaka 50, 51, 52 i 53;
- Objekat je neophodno pozicionirati u okviru zadatih građevinskih linija, što podrazumijeva i sekundarne fasadne element;
- **Kotu prizemlja** planirati na koti maksimalno 0.45m od kote terena;
- **Maksimalna površina podzemne etaže** jednaka je površini urbanističke parcele (indeks zauzetosti podzemne etaže - garaže je 1.0). Moguće je predvidjeti dvije podzemne etaže;
- Maksimalna površina **pod objektom** je 3.000,00 m² / predstavlja horizontalnu projekciju svih etaža na teren / indeks zauzetosti je 0.83;
- Maksimalna **BRGP** objekta je 12.000,00 m² / indeks izgrađenosti je 3.33;
- **Spratnost:** 2Po+P+3. Maksimalna visina objekta je cca 18m. Etaža predstavlja dio objekta sa jedinstvenom visinskom kotom ili sa manjim odstupanjima u nivelaciji koja ne prelaze polovinu spratne visine. Moguće je projektovati polunivo prema navedenim pravilima.
- Površine koje se koriste za garažiranje i tehničke prostorije - **ne ulaze u obračun BRGP**; u podrumskim

etažama je moguće smjestiti i druge sadržaje biblioteke u skladu sa funkcionalnim uslovima i potrebama, koje **ulaze** u obračun ukupne BRGP;

- Podzemne etaže se moraju projektovati na način da se omogući formiranje zelenih travnatih površina sa niskim rastinjem na parteru, što podrazumijeva sloj zemljanog nanosa preko konstrukcije min 40 cm, i to tako da omogući neometan horizontalni saobraćaj pešaka i vozila.

3.2. Preporuke za pejzažno oblikovanje i parterno uređenje

Okosnicu planskog rješenja čini zelenilo univerzitetskog parka sa pješačkim koridorom ka centralnim univerzitetskim sadržajima. Na njih se nadzovezuju ostale pješačke i kolske saobraćajnice u funkciji povezivanja različitih sadržaja unutar i van zelenila. Za lokaciju, u smislu šire kontaktne zone, je naročito značajna veza sa Tološkom šumom.

Pejzažno uređenje partera treba posmatrati kao integralni dio arhitektonskog koncepta objekta, osmišljeno da uspostavi harmoničan dijalog s njegovom funkcionalnošću i estetikom. Dizajn partera treba da korespondira sa sadržajima objekta, stvarajući prostorne sekvence koje pozivaju na interakciju, zadržavanje i upotrebu.

U dizajnerskom pristupu uređenju partera treba staviti poseban naglasak na pažljiv izbor urbanog mobilijara, rasvjetu i sadnog materijala, s ciljem stvaranja koherentnog i

vizuelno privlačnog ambijenta. Urbani mobilijar, poput klupa, stolova, zaštitnih pergola i mobilnih instalacija, treba da bude izrađen od savremenih materijala koji su otporni na vremenske uticaje, dok njihov dizajn treba da doprinosi estetskoj jedinstvenosti prostora. Postavljanje mobilijara treba planirati u skladu s glavnim prostornim osama i tokovima korisnika, omogućavajući udobno korišćenje prostora.

Rasvjeta treba biti dizajnirana tako da naglašava arhitektonske elemente i pejzažne karakteristike, stvarajući prijatnu atmosferu tokom večernjih sati. Prednost treba dati energetski efikasnim rješenjima poput LED tehnologije, dok izbor rasvjetnih tijela može varirati od diskretnih podnih reflektora do dekorativnih stubnih svjetiljki koje definišu granice prostora.

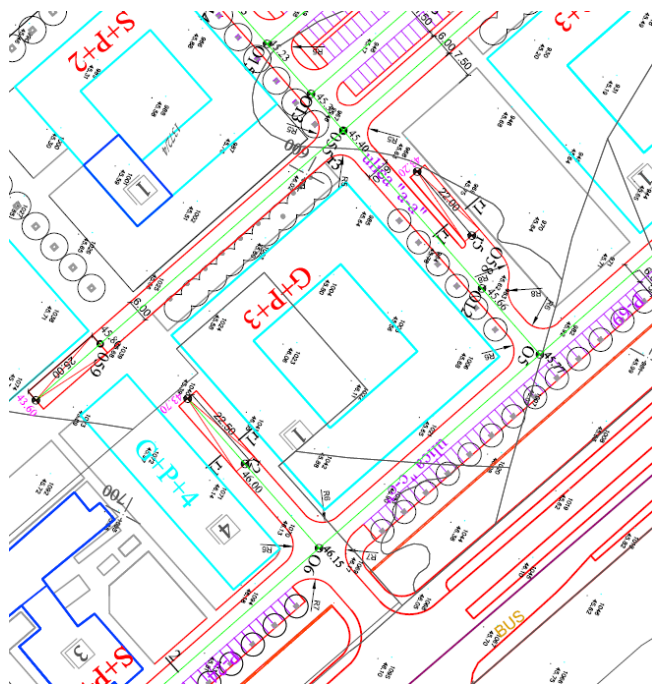
Sadni materijal, uključujući autohtone vrste drveća, grmlja i cvjetnica, treba birati tako da obezbijedi sezonsku dinamičnost i vizuelni kontinuitet, dok ujedno doprinosi ekološkoj održivosti prostora. Zasadno rješenje treba da obuhvati i zone sjenčenja, koje će omogućiti boravak na otvorenom čak i tokom toplijih mjeseci.

Iako je minimalna dubina supstrata iznad krovne ploče podzemnih etaža normativno određena na 40 cm, u kontekstu pejzažnog uređenja i formiranja ambijentalno kvalitetnog i humanog prostora, preporučuje se projektovanje veće debljine supstrata. Time se omogućava sadnja visokog rastinja, uključujući drvenaste vrste, čime se obezbjeđuje adekvatna vegetaciona struktura i mikroklimatski komfor.

Sve ove komponente treba da se integrišu u jedinstven pejzažni koncept, čineći parter produžetkom unutrašnjih prostora objekta i aktivnim dijelom svakodnevnog života njegovih korisnika. S tim u vezi, u okviru tekstualnog i grafičkog dijela, potrebno je detaljno obrazložiti i prikazati dizajnerski pristup uređenja partera.

3.3. Uslovi za saobraćajno rješenje

Kolski prilaz lokaciji je potrebno obezbijediti u skladu sa planskim rješenjem saobraćaja iz DUP-a „Univerzitetski centar“.

Slika 03:Konkursna lokacija / Izvod iz DUP-a

Racionalno i funkcionalno planiranje saobraćaja u okviru lokacije koja je dio univerzitetskog kampusa, od suštinskog je značaja za očuvanje prostorne i funkcionalne koherentnosti ovezone, naročito imajući u vidu njenu postojeću opterećenost.

Neophodno je da saobraćajno rješenje bude pažljivo usklađeno s važećim planskim dokumentom i morfologijom prostora, uz uvažavanje položaja i namjene postojećih objekata. Cilj je ostvarenje optimalne protočnosti i dostupnosti, bez narušavanja pješačkih tokova i svakodnevnog funkcionisanja obrazovnog kompleksa.

Posebna pažnja mora se posvetiti integraciji svih vidova saobraćaja (kolski, pješački, biciklistički), kako bi se očuvala funkcionalna cjelovitost i omogućio održivi razvoj zone u skladu s prostorno-planskim ciljevima.

Potrebno je predvidjeti prilaz kao i nesmetano kretanje za lica smanjene pokretljivosti i za lica sa invaliditetom, kao i potreban broj parking mjesta u skladu sa *Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom*. Neophodno je obezbijediti prilaze svim javnim objektima i površinama u nivou bez stepenika. Sve denivelisane površine u parteru koje se normalno savladavaju stepenicama moraju imati i rampe nagiba max 5%.

3.4. Konstruktivni sistem

U okviru konkursnog rješenja dati predlog rješenja konstruktivnog sistema, u skladu sa nivoom detaljnosti idejnog rješenja. Izborom primarnog konstruktivnog sistema i tehnologije građenja treba na što ekonomičniji i tehnološki napredniji način odgovoriti potrebama realizacije ovog tipa objekta.

Predvidjeti konstruktivni sistem koji će omogućiti fleksibilnu namjenu prostora i materijale trajne vrijednosti, koji odgovaraju standardima o fizičkoj zaštiti, higijenskim uslovima i racionalnom održavanju.

Konstrukciju projektovati u skladu sa arhitektonskom organizacijom prostora i namjenom objekata. Konstruktivni sistem mora da bude siguran, stabilan, racionalan, funkcionalan, lak za održavanje, projektovan u skladu sa seizmičkim uticajima i skladu sa važećim tehničkim propisima i standardima. Projektom predvidjeti kvalitetne materijale u pogledu nosivosti, sigurnosti i trajnosti.

3.5. Materijalizacija

Materijalizacija objekta treba da reflektuje arhitektonski izraz koji je usklađen sa njegovom funkcijom i specifičnostima lokacije. Projektni pristup treba da integriše izbor materijala sa oblikovnim rješenjima, pri čemu se akcenat stavlja na upotrebu kvalitetnih, trajnih i savremenih materijala koji ispunjavaju važeće standarde za ovu tipologiju objekata. Posebnu pažnju treba posvetiti završnoj obradi fasadnih i krovnih površina, otpornih na nepovoljne atmosferske uticaje. Fasadne površine treba da odgovore estetskim, funkcionalnim i tehničkim zahtjevima, dok se krovne površine tretiraju u skladu sa principima energetske održivosti i zaštite objekta.

U okviru konkursnog rješenja dati tehnički opis predloženih materijala. Materijalizacija treba biti integralno povezana sa temom oblikovanja, čineći arhitektonsko rješenje prepoznatljivim i prilagođenim specifičnostima lokacije i namjene.

3.6. Arhitektonski aspekti energetske efikasnosti

Arhitektonski aspekti energetske efikasnosti zahtijevaju detaljan pristup oblikovanju arhitektonske forme, analizi geometrijskih i strukturnih karakteristika omotača objekta, kao i pažljivoj dispoziciji predviđenih sadržaja u odnosu na orijentaciju. Posebnu pažnju treba posvetiti optimizaciji proporcija i dubine objekta kako bi se omogućilo maksimalno iskorišćenje solarne energije, pri čemu bi zimsko sunce moglo dopirati duboko u unutrašnjost prostora.

Projektno rješenje mora uključivati integrisane mjere zaštite od dominantnih klimatskih uticaja, kroz oblikovanje koje smanjuje toplotne gubitke na minimum. Omotač zgrade treba projektovati u skladu sa savremenim principima energetske efikasnosti, osiguravajući optimalnu termičku izolaciju, smanjenu infiltraciju zraka i kontrolisano korišćenje prirodnih resursa.

Arhitektonski koncept treba reflektovati balans između funkcionalnosti, održivosti i estetike, koristeći inovativne pristupe oblikovanju i tehničke performanse koje doprinose energetski održivom objektu u savremenom kontekstu.

4. FUNKCIONALNI ASPEKTI

Predmet konkursa je izrada idejnog arhitektonskog rješenja Centralne univerzitetske biblioteke, koje obuhvata sve neophodne funkcionalne sadržaje definisane u tabelama u nastavku. Pored osnovnog bibliotečkog programa, predviđeno je formiranje zasebnog muzičkog arhiva sa multifunkcionalnim auditorijumom, koji treba projektovati u skladu sa savremenim akustičkim i prostornim standardima.

Auditorijum je zamišljen kao fleksibilan i tehnički opremljen prostor koji, pored koncertne funkcije namijenjene izvođačkim potrebama studenata Muzičke akademije, treba da bude prilagođen i za održavanje konferencija, predavanja, prezentacija i drugih srodnih događaja.

Neophodno je omogućiti smještaj manjeg simfonijskog orkestra, uz odgovarajuće propratne sadržaje – garderobe, prostorije za pripremu, skladišta za instrumente i tehničku podršku – kako bi se obezbijedila potpuna funkcionalnost i višenamjenska upotrebljivost prostora.

U tabeli je dat pregled neophodnih funkcionalnih sadržaja sa minimalnim neto površinama prostorija:

OZNAKA	PROSTORIJE ZA KORISNIKE I POSJETIOCE	BROJ PROSTORIJA	NETO POVRŠINA (m ²)
A.	GLAVNI HOL		
A.1.	Ulazni lobi sa predprostorom (vjetrobranom)	1	200
A.2.	Info pult za prijem korisnika i pružanje osnovnih informacija (2 radna mjesta - 20m ²) i info pult prodaju karata za koncerte, koje je moguće projektovati i odvojeno (10m ²).	1	30
A.3.	Registracioni pult za registraciju za korišćenje bibliotečkih usluga	1	20
A.4.	Zona za odlaganje ličnih stvari – ormarići sa ključevima i pult za garderobu (100 ormarića i pult, 1 radno mjesto - 50m ²) i garderoba za potrebe posjetilaca auditorijuma koja može biti projektovana i odvojeno (30m ²).	1	80
A.5.	Prostor sa računarima za pretraživanje e-kataloga (2 računara)	1	20
A.6.	Digitalni info terminali (2 terminala)	1	20
A.7.	Knjigomat - instaliran na fasadi zgrade direktno povezan sa depozitorijumom za vraćanje knjiga. Knjigomat mora biti jasno vidljiv i smješten na fasadi zgrade u blizini glavnog ulaza. Depozitorijum treba da bude povezan sa tehničkom prostorijom koja se nalazi u glavnom holu. U ovoj tehničkoj prostoriji obrađuju se bibliotečki materijali vraćeni kroz depozitorijum.	1	30
A.8.	Tehnička prostorija	1	20
A.9.	Kopirni centar - mora biti dostupan svim posjetiocima i ima mogućnost rada van radnog vremena biblioteke. Pruža usluge poput štampanja, skeniranja, laminiranja, povezivanja, pripreme za štampu, dizajna itd. Kopirni centar treba da bude u direktnoj vezi sa glavnim holom (1 radno mjesto).	1	40
A.10.	Knjižara Futurum - Knjižara UCG za prodaju UCG publikacija i domaćih i stranih izdavača, te školskog, istraživačkog i umjetničkog pribora, suvenira i sl. Sastoji se od komercijalnog prostora i male prostorije za skladištenje. Knjižara treba da bude u direktnoj vezi sa glavnim holom (2 radna mjesta).	1	100

A.11.	Prostor za obezbjeđenje i nadzor - kontrolna soba za bezbjednosno osoblje s pristupom nadzornim kamerama, sigurnosnim sistemima i opremom za nadzor zgrade (1 radno mjesto).	1	20
		UKUPNO	cca 580
B.	OSNOVNI PROSTORI ZA ZBIRKE I ČITAONICE		
B.1.	Opšta čitaonica - Veća prostorija za individualni rad korisnika i referensnom zbirkom u slobodnom pristupu, te info pultom za dva bibliotekara informatora. Opšta čitaonica mora biti direktno povezana teretnim liftom sa Osnovnim i Depoom serijskih publikacija. Čitaonica mora biti opremljena sigurnosnim sistemom za mogućnost korišćenja 24 časa u toku cijele godine (120 korisničkih mjesta - stolova i stolica, 300 m u policama za referentnu zbirku). Knjige koje mogu biti pozajmljene biće izložene na potpuno pristupačnim otvorenim policama. Cilj je da posjetioци slobodno pretražuju zbirku, uzmu knjigu i sjednu da je čitaju. Zbog toga, mjesta za sedenje treba ravnomjerno rasporediti među policama. U ovom prostoru potrebno je planirati i pult za periodiku (novine i časopisi) sa adekvatnim prirodnim osvjetljenjem.	1	650
B.2.	Specijalizovna čitaonica - Prostorija za čitanje sa zbirkom doktorskih, magistarskih i master radova UCG. Publikacije u ovoj čitaonici su u slobodnom pristupu (10 korisničkih mjesta, police).	1	80
B.3.	Čitaonice za grupni rad - Prostorija sa zvučnom izolacijom za diskusije, zajednički rad i učenje, opremljene ekranima za prezentacije (čitaonice sa 5 do 10 korisničkih mjesta po 20m ²).	4	80
B.4.	Multimedijalna čitaonica - Prostor opremljen računarima i priključcima za laptopove i druge uređaje za korišćenje digitalnih resursa: e-knjige, baza podataka, multimedijalnih sadržaja (20 korisničkih mjesta).	1	80
B.5.	Individualne čitaonice - Manje prostorije opremljene računarima za izolovani rad jednog korisnika (po 6m ²).	20	120
B.6.	Čitaonica za prilagođene formate - Prostorija za korišćenje specijalne audio i video opreme prvenstveno namijenjene osobama sa invaliditetom (5 čitalačkih mjesta, 1 mjesto za bibliotekara, police)	1	60

B.7.	Čitaonica i istraživački prostor za potrebe Muzičkog Arhiva koja treba da sadrži: • Radne stolove sa računarima povezanim na digitalnu bazu podataka; • Slobodnostojeće police sa referentnom literaturom; • Slušaonice sa audio opremom - za preslušavanje arhiviranih snimaka; Manju konferencijsku salu za diskusije i prezentacije (cca 40m2).	1	100
B.8.	Usluge štampanja - Pult na kome je moguće obezbijediti usluge kopiranja, štampanja i skeniranja za materijale koji se ne mogu zaduživati iz biblioteke. Oprema će biti upravljana od strane jednog bibliotekara i koristiće je isključivo korisnici biblioteke (1 radno mjesto).	1	20
UKUPNO			cca 1190
C.	PROSTORI ZA ČUVANJE LEGATA I POSEBNIH KOLEKCIJA		
C.1.	Legati - arhivski prostori s kontrolisanim uslovima odnosno posebno dizajnirane prostorije za čuvanje ličnih biblioteka od akademskog i nacionalnog značaja zavještenih Biblioteci, s precizno kontrolisanim uslovima temperature, vlažnosti i svjetlosti, kako bi se očuvali osjetljivi i vrijedni materijali.	1	150
C.2.	Posebne kolekcije - Prostorija za čuvanje i korišćenje raznih vrsta građe: rukopisi, muzikalije, kartografska građa, plakati, razglednice itd (10 korisničkih mjesta, 1 mjesto za bibliotekara, police).	1	60
C.3.	Prostor za restauraciju i konzervaciju - laboratorija opremljena za rad na restauraciji rijetkih knjiga, rukopisa, fotografija i drugih osjetljivih materijala.	1	30
C.4.	Prostor za istraživače - posebne čitaonice sa kontrolisanim uslovima, dostupne istraživačima koji žele raditi s materijalima iz legata, uz nadzor bibliotekara.	1	30
NAPOMENA : Prilikom projektovanja ove zone potrebno je posebnu pažnju posvetiti sistemima za zaštitu od svjetlosti i UV zračenja, korišćenjem posebne rasvjetle i filtera na prozorima kako bi se minimizirala degradacija materijala usljed svjetlosnog zračenja. Ova zona mora biti opremljena naprednim sigurnosnim sistemima: kamere, senzori i protivpožarna zaštita prilagođeni za osjetljive arhivske prostore.			
UKUPNO			cca 270

D.	ALTERNATIVNI PROSTORI I SPECIJALNE FUNKCIJE		
D.1.	Auditorijum - multifunkcionalni prostor predviđen za održavanje različitih javnih događaja poput predavanja, prezentacija, promocija, konferencija, koncerata i drugih većih skupova. Sala treba biti projektovana kao auditorijum kapaciteta 150 sjedećih mjesta, sa ukupnom površinom od 350m², uz odgovarajuće komunikacione prolaze. Sala treba biti opremljena audio - vizuelnom opremom, sobom za prevodioce čime se omogućava održavanje međunarodnih skupova. Osim toga prostor treba da sadrži: • Scenu dimenzija cca 100-120m², koja je u stanju da zadovolji tehničke i prostorne potrebe simfonijskog orkestra, hora i drugih muzičkih ili scenskih izvođenja; • Poseban prostor na sceni koji služi kao depo za instrumente, prvenstveno za koncertni klavir; • Tonski studio površine 30m², povezan sa režijom (kontrolnom sobom) od 15-25 m²; • Garderobu za izvođače; • Prostor za zagrijavanje izvođača. Neophodno je obezbijediti funkcionisanje auditorijuma van radnog vremena biblioteke.	1	cca 600
D.2.	Galerijski prostor - Ovaj prostor je namijenjen za organizovanje tematskih izložbi, kao što su izložbe istorijskih dokumenata, umjetničkih radova studenata, naučnu, kulturnu i umjetničku građu - knjige, umjetnička djela, naučne materijale, instrumente i opremu. Galerija treba biti funkcionalno povezana sa ulaznim holom, omogućavajući lakoću pristupa i integraciju sa glavnim tokovima kretanja unutar objekta. Ovaj prostor ujedno može služiti i kao foaje za auditorijum.	1	150-200
D.3.	Zona studiranja i rada - prostor gdje svaki posjetilac može iznajmiti ili zauzeti lični sto za korišćenje sopstvenih elektronskih uređaja, sto sa računarom, i salu za sastanke (20 korisničkih mjesta).	1	100
D.4.	Studio za audio i video produkciju - za potrebe studenata/korisnika koji žele kreirati audiovizuelne materijale, studentski radio, podcastove ili istraživačke dokumentarce.	1	30

D.5.	Lab za virtuelnu i proširenu stvarnost (VR/AR) - za simulacije i interaktivno učenje, popularno u istraživanjima i projektima iz oblasti arhitekture, medicine, inženjerstva itd.	1	30
UKUPNO			cca 960
E.	PROSTORI ZA ODMOR		
E.1.	Kafić / kantina - prostor za osvježenje korisnika i posjetilaca sa kuhinjom, magacinskim prostorom i ekonomskim ulazom.	1	200
E.2.	Unutrašnji vrtovi ili zona za odmor - kontrolisani prostori za kratki odmor, opuštanje i čitanje korisnika Biblioteke u vidu otvorenih prostora: rooftop terasa, atrijuma ili bašta sa prirodnim osvetljenjem. Ove sadržaje projektovati u skladu sa prostornim kapacitetima i funkcionalnim rješenjem u cilju maksimalnog unapređenja komfora korisnika tokom boravka u objektu.	/	/
UKUPNO			cca 200
F.	PROSTORIJE ZA OSOBLJE BIBLIOTEKE I MUZIČKOG ARHIVA		
F.1.	Kancelarije - radni prostori za bibliotekare, knjižničare, administraciju, IT podršku i menadžment. Prostorije moraju biti opremljene otvorenim i zatvorenim ormarima za bibliotečku građu. • 6 kancelarija za upravu i administraciju - $6 \times 20\text{m}^2 = 120\text{m}^2$; • 4 kancelarije za rad do 3 zaposlena - $4 \times 20\text{m}^2 = 80\text{m}^2$; • 4 kancelarije za rad do 5 zaposlenih - $4 \times 30\text{m}^2 = 120\text{m}^2$; • 1 sala za interne sastanke CUB 40m^2.	1	360
F.2.	Kafeterija za osoblje - sa čajnom kuhinjom i magacinom.	1	40
F.3.	Prostorije za tehničku opremu - sobe za skladištenje tehničke opreme, server soba za IT podršku, te prostor za održavanje sistema.	1	40
F.4.	Prijemno odjeljenje - Prostor za prijem, selektovanje i distribuciju bibliotečke građe, opremljen stolovima i računarima i treba da bude funkcionalno povezan sa servisnim ulazom i manipulativnim platoom (istovarnom rampom). Prostorija mora biti povezana teretnim liftom sa Skladištem i Opštom čitaonicom (1 kancelarija za 3 zaposlena).	1	25
F.5.	Osnovni depo - Magacinski prostor sa smještaj monografskih publikacija (mobilne police), koji je teretnim liftom direktno povezan sa Prijemnim odjeljenjem i Opštom čitaonicom (police).	1	1000

F.6.	Depo serijskih publikacija - Magacinski prostor sa smještaj serijskih publikacija: novina, časopisa, zbornika radova itd., koji je terentnim liftom direktno povezan sa Prijemnim odjeljenjem i Opštom čitaonicom (mobilne police).	1	1000
F.7.	Skladište - Prostor za skladištenje nove bibliotečke građe, otpisane građe, fonda viškova, rezervne opreme i materijala (otvorene police).	1	1000
F.8.	Administrativni i tehnički prostori Muzičkog Arhiva: - Kancelarija za arhiviste - prostor za osoblje koje vodi arhiv - 30m²; - Kancelarija za osoblje tonskog studija i režiju - 20m²; - Tehnička prostorija - serveri i sigurnosni sistemi za čuvanje digitalnih podataka - 20m²; - Ostava - za čuvanje kancelarijskog materijala, zaštitne opreme i pribora - 30m².	1	100
F.9.	Prostor za prijem i obradu materijala Muzičkog Arhiva povezan sa glavnog arhivskom salom	1	30
F.10.	Glavna arhivska sala Muzičkog Arhiva koja treba da sadrži: - Arhivski regali i police - zatvorene i otvorene, prilagođene različitim formatima materijala; - Vatrootporni ormari - za rijetke i vrijedne dokumente; - Radni stolovi i kataloški ormari - za pregled i sortiranje materijala; - Kompaktne police na šinama - opcionalno, za optimizaciju prostora; - Sef za vrijedne rukopise i originalne dokumente.	1	70-80
F.11.	Soba za digitalizaciju i tonsku obradu za potrebe Muzičkog Arhiva koja treba da sadrži: - Profesionalni skener(i) za notne zapise i knjige; 4 Računara sa specijalizovanim softverom za obradu i katalogizaciju muzičkih zapisa; - Audio oprema - gramofon, kasetofon, CD/DVD plejeri za digitalizaciju; - Studijski monitori i 4 para slušalice za kontrolu zvuka; Mali izolovani tonski studio za restauraciju i digitalizaciju snimaka.	1	50
UKUPNO			cca 3725

G.	SANITARIJE I ODRŽAVANJE OBJEKTA		
• U okviru svake etaže odnosno zone je potrebno ostvariti odvojene sanitarne čvorove za osoblje i korisnike biblioteke u skladu sa funkcionalnim rješenjem; • Sanitarni blokovi za osoblje treba da imaju garderobe sa ormarićima za osobne stvari osoblja, uz prostor za presvlačenje; • Sanitarni blokovi za čitaonice moraju biti ravnomjerno raspoređeni i lako dostupni; • Svi sanitarni čvorovi treba da sadrže muške i ženske toalete, toalet za osobe sa invaliditetom, kao i servisnu prostoriju za održavanje; • Sanitarne blokove dimenzionisati u skladu sa predviđenim brojem korisnika i zaposlenih a u skladu sa ovim Konkursnim zadatkom, sa posebni osvrtom na sanitarije za posjetioce Auditorijuma; • Skladišni prostori za održavanje objekta: prostor za čuvanje sredstava za čišćenje i održavanje, sa sigurnosnim ormarićima za hemikalije; • Servisne prostorije i prostorije za čistače: sobe sa opremom za čišćenje objekta (kolica, usisivači, alat), te prostorija s umivaonikom i lavaboom za pripremu i pranje opreme.			
UKUPNO			cca 300
H.	INSTALACIJE		
Za velike objekte sa specijalizovanim prostorijama (poput onih za čuvanje legata sa kontrolisanim uslovima), mašinske instalacije zauzimaju značajan dio ukupnog prostora. Prostor za mašinske instalacije, uključujući prostor za HVAC (grijanje, ventilaciju, klimatizaciju), sisteme za kontrolu temperature i vlage, kao i ostale tehničke sisteme, zauzimaju oko 5-10% bruto površine objekta: • Prostor za HVAC opremu: Centralni sistemi za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju, uključujući specijalne dehumidifikacione sisteme za prostore s kontrolom vlage, zahtevaju tehničke prostorije od 3-5% bruto površine. Ove prostorije obično sadrže centralne jedinice, kanalske sisteme i filtere. • Tehničke sobe za klimatizaciju specijalnih prostora: Prostori kao što su oni za legat, arhive i rijetke zbirke često imaju zasebne klimatizacione jedinice, koje mogu zahtijevati dodatne prostorije od 1-2% bruto površine, posebno ako je potrebna precizna kontrola vlage i temperature. • Prostor za dodatne sisteme (sigurnost, kontrolu pristupa i osvjetljenje): Osim HVAC sistema, potrebne su prostorije za sigurnosne sisteme, servere za kamere i pristupne sisteme. Ovi sistemi obično zauzimaju oko 1-2% bruto površine.			
UKUPNO (NETO)			cca 7225
I.	PODZEMNE ETAŽE		
Podzemne etaže su prvenstveno namijenjene za obezbjeđivanje parkinga za korisnike Biblioteke, Muzičkog Arhiva, Arhitektonskog i Biotehničkog fakulteta ali se u okviru njih mogu planirati i odgovarajući bibliotekski sadržaji (depoi, skladišta itd.). Potrebno je predvidjeti maksimalan mogući broj parking mjesta (minimum 100). Maksimalna površina podrumске etaže je jednaka površini urbanističke parcele. Tehničke prostorije i prostor za parkiranje u okviru podrumске etaže			

ne ulaze u obračun BRGP-a. Međutim, ukoliko se u podzemnim etažama planiraju sadržaji u funkciji biblioteke (npr. depoi ili slično), ti prostori ulaze u obračun ukupne BRGP.

Minimum 5% od ukupnog broja parking mjesta treba da bude projektovano za osobe sa invaliditetom (minimalne dimenzije parking mjesta 3,6m * 5m), i treba da budu pozicionirani najbliže vertikalnim komunikacijama i/ili glavnom ulazu.

Napomena: Predviđeni sadržaji predstavljaju osnov za projektovane u pogledu potrebnih prostora, ali na projektantima ostaje da predlože i neke dodatne sadržaje u cilju formiranja kvalitetnih prostora, a sve u okvirima maksimalnih urbanističkih parametara.

5. KONKURSNI MATERIJAL

Konkursna dokumentacija je skup dokumenata, podataka i uslova koji se dostavljaju učesnicima, kao osnov za izradu konkursnog rada. Konkursna dokumentacija se dijeli na tekstualni i grafički dio.

5.1. Tekstualni dio

Tekstualni dio konkursnog materijala obuhvata sledeće:

- Raspis konkursa
- Konkursni zadatak

5.2. Grafički dio

Grafički dio konkursnog materijala obuhvata sledeće:

- Geodetsku podlogu predmetne lokacije sa naznačenom građevinskom linijom;
- Izvodi iz planskog dokumenta;
- Foto i video dokumentaciju;

6. PREPORUKE I PROPISI

Pri projektovanju koristiti važeće propise, pravilnike i standarde za ovu vrstu objekata. Za definisanje pojedinih elemenata projekta za koje nisu propisani tehnički normativi u crnogorskim tehničkim propisima i standardima, kao i uslovima datim u konkursnom zadatku, preporučuje se korišćenje tehničkih uslova i normativa datih iz inostranih propisa.